

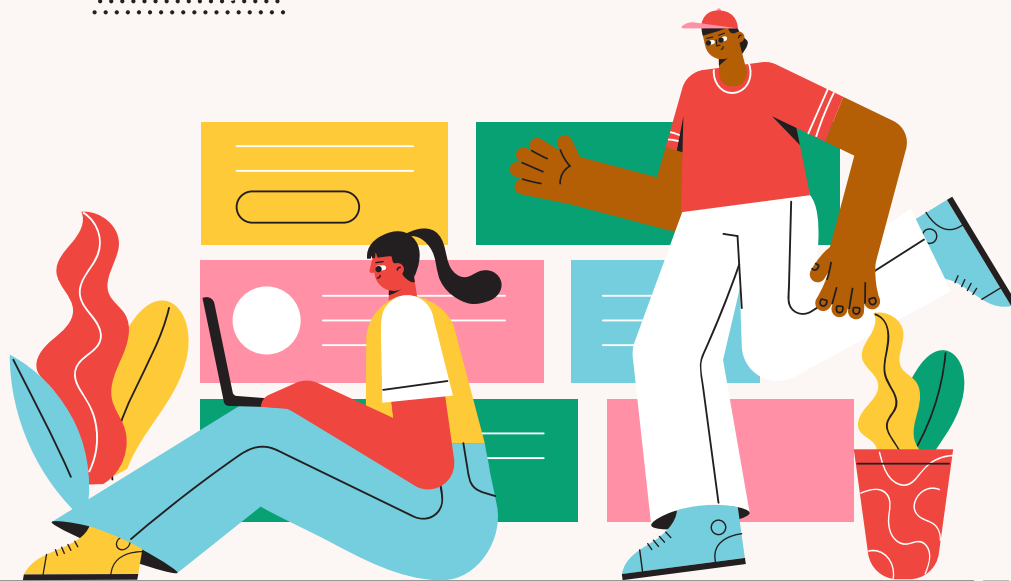
Biblioteka – kritinio mąstymo ugdytoja ir patikimos informacijos skleidėja: MIRKT programos atvejis

Tyrimo komanda

- Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos vyr. metodininkė-analitikė **I. Vitkauskaitė**,
- Kauno apskrities viešosios Ažuolyno bibliotekos sociologė-tyrėja **I. Dryžaitė** ir vyr. metodininkė (tyrimams) **K. Kučinskienė**,
- Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešosios bibliotekos vyr. metodininkė tyrimams ir statistikai **Ž. Jonaitienė** ir vyresn. metodininkė **K. Aleliūnaitė**,
- Šiaulių apskrities P. Višinskio viešosios bibliotekos vyr. metodininkė **S. Juzėnienė**,
- Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos duomenų analitikės **R. Marozaitė** ir **G. Nivinskaitė** bei regiono bibliotekų strateginės plėtros skyriaus vadovė **I. Girnienė**,
- Lietuvos audiosensorinės bibliotekos vyr. informacijos specialistė-tyrėja **E. Lukoševičiūtė**.

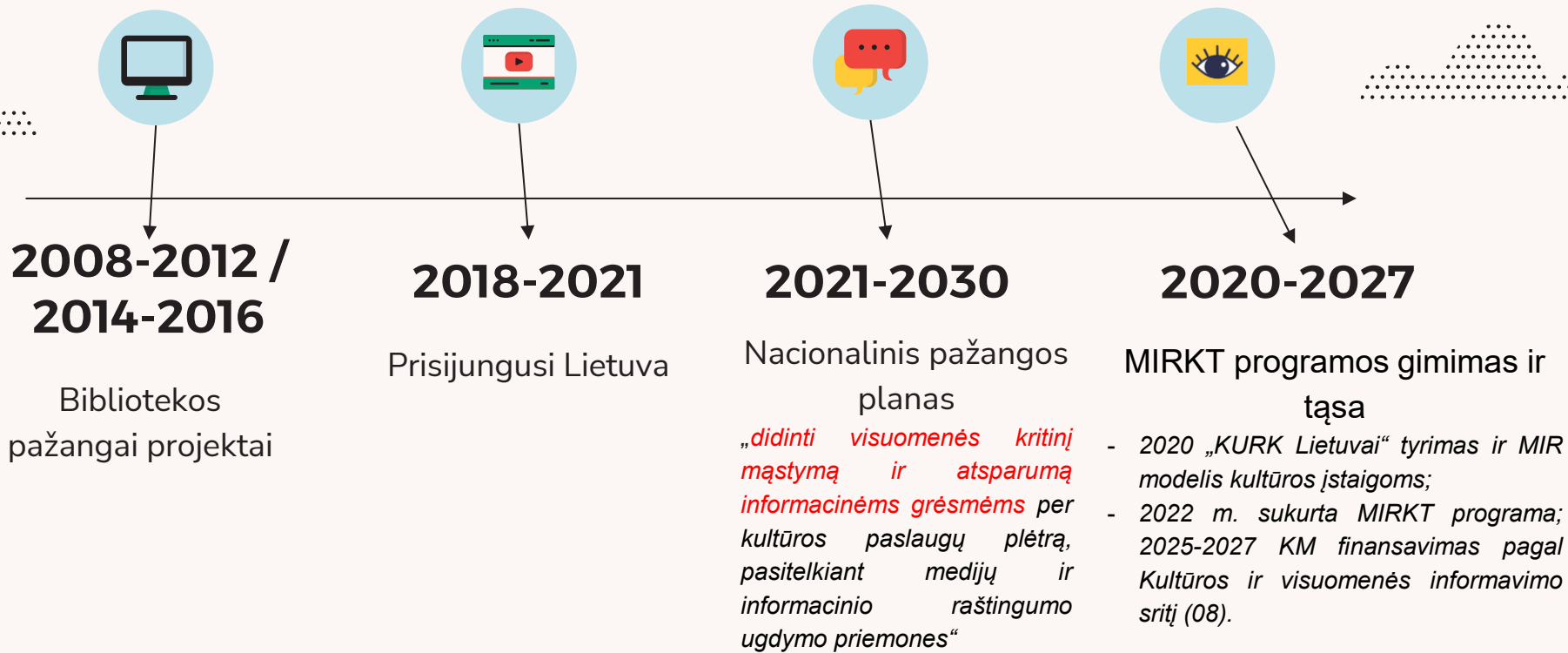

01

Kontekstas

Praeityje, dabartyje ir ateityje

MIRKT šiandien jungia apie 100-120 MIRKT edukatorių iš visos Lietuvos viešųjų bibliotekų

The image shows a screenshot of the MIRKT website. At the top left is the logo for 'MIRKT MIEGŲ IR INFORMACIJOS BALTINCIŲ'. The navigation menu includes: 'Apie MIRKT', 'Dalyvauk mokymuose', 'MIRKT programa', 'Naudinga žinoti', 'MIRKT savaitė', 'Bibliotekų iniciatyvos', and 'Bibliotekininkui'. On the right, there are social media icons for YouTube, Facebook, and Instagram, along with a search bar containing 'ieškoti' and a magnifying glass icon.

A blue arrow points from the 'MIRKT programa' menu item to a light blue box titled 'Programos temos'. This box contains six orange buttons with icons and text:

- Dirbtinis intelektas
- Informacijos ir paieškos strategijos
- Medijų įvairovė ir prieigos būdai
- Informacijos vertinimas ir atranka
- Etiškas ir legalus informacijos naudojimas
- Saugumas internete

To the right of this box is a large yellow banner with a security warning. The text on the banner reads: 'Atsargiai: Kiekvienas galime būti apgautas. Bet mes galime rinktis – mokytis ir sumažinti grėsmių riziką arba nedaryti nieko.' Below the text is an illustration of a person in a black hoodie sitting at a desk with a laptop, representing a hacker. The banner also features a left arrow, a right arrow, and a double-dot indicator.

02

Metodologija

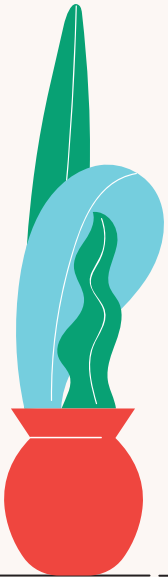
Ką, kodėl ir kaip tyrėme?

Tyrimo tikslas ir metodas

Tyrimo tikslas – išanalizuoti bibliotekų specialistų **patirtį įgyvendinant MIRKT programos veiklas**, identifikuoti šios programos **naudą** tiek bibliotekų specialistams, tiek gyventojams ir išryškinti jos **tobulinimo galimybes** bei ateities perspektyvas.

Tyrimo metodas – grupinės diskusijos ir teminė turinio analizė.

Tikslinė grupė, imtis ir etika

Tikslinė grupė

MIRKT programos veiklas įgyvendinantys viešųjų bibliotekų ir LAB edukatoriai bei programos vykdymo koordinatoriai.

Imtis

70 bibliotekų specialistų: 17 iš AVB, 7 iš LAB ir 46 iš SVB.

Etika

Laikytasi **etikos reikalavimų** - laisvanoriškumo, informuotumo, konfidencialumo ir pagarbos bei jautrumo tyrimo dalyviams principų.

03

Tyrimo įžvalgos

Ką parodė tyrimo duomenys?

Darbo MIRKT programoje pradžia

Nu, aš galiu pasakyti, kad iš pradžių tai buvo sunku ir šiek tiek pikta, kad labai reikės daug visko išmokti, kad papildomas darbas ir taip toliau, bet paskui tai kažkaip praėjo viskas, nes pasirodė, kad visai įdomu. Pati praplėčiau labai savo akiratį, žinias. (A_19)

Darbo MIRKT programoje pradžia

Sklandžią pradžią užtikrino:

- Įvairiapusiška kolegų pagalba
- Mokymai
- Apskričių viešųjų bibliotekų metodinė pagalba
- Padrąsinimai

Dalyvavimo MIRKT programoje nauda bibliotekininkams

Mokymus vedu pati <...> Patinka, aš kaifuoju tą darydama. <...> Būna mokymų kai tenka improvizuoti, tikrai būna, nes kalbi ir nesupranta žmogus apie ką kalbi. Man aplemami MIRKT veiklos, kadangi aš neturėjau nieko bendro prieš tai, tai aš supratau kas yra dinamiška darbo aplinka. Iki tol nežinojau kas tas ir ką tai reiškia. Dabar pilnai suprantu ir ta dinamiška darbo aplinka mano skyriuje patapo privalumas, nes niekada nėra monotonijos, visą laiką yra veiksmas (R_12)

Dalyvavimo MIRKT programoje nauda bibliotekininkams

Profesinė nauda:

Ekspertinės žinios: MIRKT temų įsisavinimas, kritinis informacijos vertinimas, DI įrankių valdymas.

Asmeninė nauda:

Komunikacija: viešasis kalbėjimas, auditorijos valdymas.

Psichologinis atsparumas: didesnis pasitikėjimas savimi ir profesinė branda.

Minkštieji įgūdžiai: laiko planavimas, lankstumas, savarankiškas mokymasis.

MIRKT programos aktualumas, patrauklumas, nauda gyventojams

„Senjorai, jie daugiau ateina kaip į tokį socialinį renginį. <...> Jiems tai yra antrinis dalykas, antrinis poveikis, kad su telefonu išmoko kažką padaryti. Pirmas dalykas, kad jie kartu šnekasi“ (A_06)

„<...> ateina jaunesni. Pasirodo, kad nelabai ką žino“ (A_12).

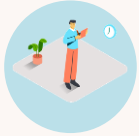
MIRKT programos medžiagos ir metodikos vertinimas

<...> šita programa yra rėmai ir jūs galite ją pakeisti, papildyti, atimti ir pasidaryti pagal save (A_08)

Galimybė lanksčiai ir kūrybingai pritaikyti MIRKT programą vertinama gana teigiamai, tačiau tai **reikalauja daug laiko ir pastangų**:
supaprastinti, papildomai gilintis, jungti skirtingas temas, ieškoti sudominimo būdų.

MIRKT programos įgyvendinimo iššūkiai

Darbo funkcijų atlikimas

Motyvacija ir emocinė sveikata

Tikslinių grupių pritraukimas

Platesnis socialinis, politinis kontekstas

04

Rekomendācijas

MIRKT programmas tobulinimo galimybės

Rekomendacijos (MIRKT programos tobulinimo ir įgyvendinimo principai)

- 👁️ Nuolatiniai MIRKT programos tobulinimai.
- 👁️ Vietoj kiekybės - kokybė.
- 👁️ Bendradarbiavimo ir konkurencijos balanso paieškos.
- 👁️ Resursai kokybiškam darbui ir „smulkmenoms“.

Rekomendacijos (Specialistų darbo sąlygos ir motyvacija)

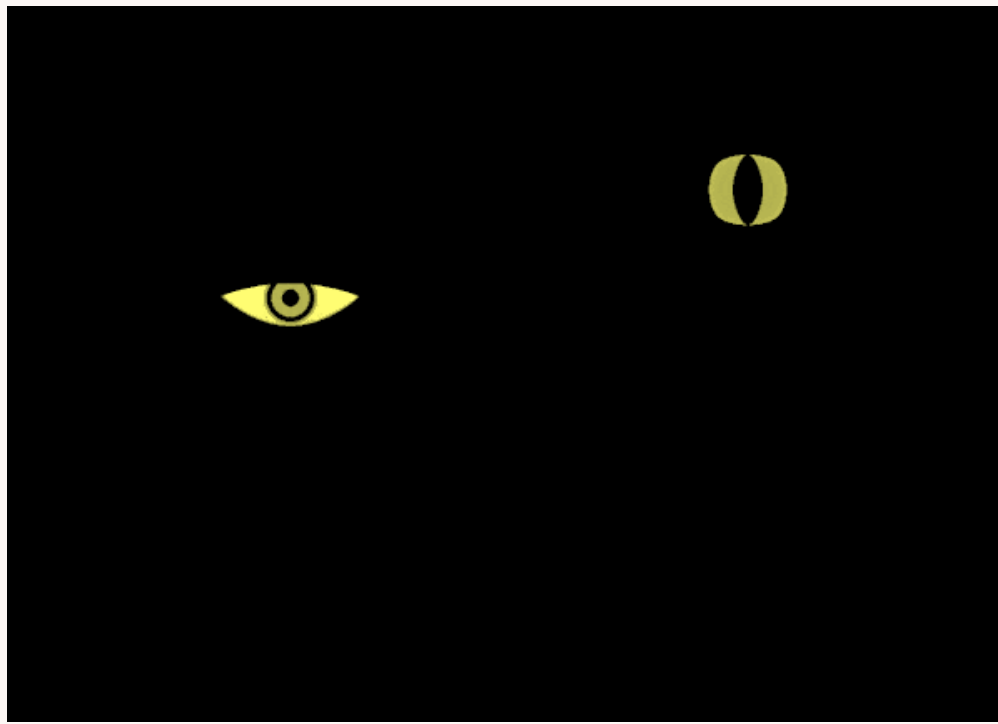
- 👁️ Spręsti darbuotojų daugiaveiklystės iššūkius.
- 👁️ Ieškoti būdų, kaip patenkinti specialistams kylantį socialinio pripažinimo poreikį.
- 👁️ Užtikrinti nuolatinę metodinę pagalbą, stiprinant edukatorių kompetencijas, dalijantis gera patirtimi.

Rekomendacijos (Kompleksinės)

- 👁️ Nepasitikėjimo ir nerimo mažinimas galėtų būti svarbus MIRKT programos siekis.
- 👁️ Aiškesnis MIRKT programos strategijos ir krypties komunikavimas, kad MIRKT taptų įprasta darbo dalimi, o ne atskiriomis, papildomomis veiklomis.

MIRKT ir AČIŪ!
